GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 280. *Mercurĭ, 18 (30) Decemvre.* **1885.**

Brașovŭ, 17 Decemvre 1885.

In cele din urmă vine și organulŭ scrisŭ ungurescе alŭ d-lui Tisza, „Nemzet“ din Pesta, șĭ mărturisesce prin cifre și date judecătorescĭ, că góna și larma înscenată din pricina proclamațiеi pretinsei „irredente“ nu a avutŭ nicĭ unŭ temeiu. Trei Românĭ însĕ — ne spune acéstă fóiă — totŭ se mai află în arestŭ preventivŭ.

Se'nțelege, trebuia sĕ mai rĕmână câțĭva închișĭ ca sĕ nu se dea pe față dintr'odată blamulŭ, ce și l'au atrasŭ organele administrative și judecătorescĭ din Ardélŭ prin nisce urmărirĭ trase de pĕrŭ, și lipsite de orĭ-ce fundamentŭ. Trebuia sĕ mai fiă reținuțĭ câțĭva, fiind-că încă nu s'a votatŭ noulŭ proiectŭ de lege alŭ d-lui Tisza asupra iurisdicțiunilorŭ, și încă mai au lipsă guvernanții de gogorița „irredentei“, ca cu ajutorulŭ ei sĕ facă mai ușorŭ propagandă în favórea primirei nouelorŭ mĕsurĭ reacțiunare.

Caracteristicŭ pentru atitudinea guvernului în acéstă afacere este, cum ómenii d-lui Tisza, fișpanii și vice-șpanii din comitatele locuite de Românĭ îșĭ dau pe întrecute aerulŭ, că au salvatŭ interesele statului față cu uneltirile pretinsei „irredente.“

Așa a voitŭ sĕ se laude și viceșpanulŭ comitatului Albei-inferióre, în ședința comisiunei administrative din luna curentă. Elŭ a raportatŭ adecă înaintea acestei comisiunĭ — precum suntemŭ informațĭ — că i-ar fi succesŭ a suprima turburările „irredentiste“ în comitatŭ. Membrulŭ comisiunei, advocatulŭ Pavai Vajna Elek, luândŭ cuvêntulŭ a arĕtatŭ câtŭ de ridiculă este afirmarea viceșpanului după ce doveditŭ este, că nicĭ cea mai mică turburare nu s'a întêmplatŭ în întregŭ comitatulŭ, și a pretinsŭ ironicŭ, ca sĕ se constate, că viceșpanulŭ n'a pututŭ suprima ce n'a esistatŭ.

In urma acestui energiosŭ discursŭ alŭ numitului advocatŭ ungurŭ s'au vĕḑutŭ silițĭ viceșpanulŭ cu fișpanulŭ Albei-inferióre a recunósce, că în acestŭ comitatŭ nu s'a întêmplatŭ nicĭ o turburare, necum vr'o revoluțiă și că trimiterea de trupe împĕrătescĭ la Ighiu și la Zlatna s'a făcutŭ numai pe basa unorŭ denunțărĭ mărșave.

Campania întreprinsă cu scopŭ de a desсoperi la ordinŭ mai înaltŭ „în modŭ artificialŭ trădătorĭ de patriă,“ a făcutŭ așadér, cum vedemŭ, pe tótă linia unŭ teribilŭ fiasco.

Chiar din mijloculŭ adversarilorŭ noștri se redică ómenĭ, spre a da pe față adevĕrată valóre a „meritelorŭ,“ ce și le-au câștigatŭ fișpanii, viceșpanii și procurorii regescĭ, urmărindŭ pe bieții Românĭ de prin comitate.

Nimicŭ nu póte documenta în modŭ mai eclatantŭ sêmțĕmintele ce le nutrescŭ cei dela putere față cu poporulŭ românŭ, și purtarea politică a acestui poporŭ, ca resultatele gónei înscenate din incidentulŭ proclamațiеi desŭ memorate.

Lumea nepartială va sci sĕ judece pe care parte este lealitatea și adevĕratulŭ patriotismŭ.

Din peninsula balcanică.

Sofia, 26 Decemvre. După defilarea trupelorŭ, prințulŭ Alexandru intră în palatŭ, unde mulțămĭ corpului diplomaticŭ adunatŭ acolo, pentru că a onoratŭ armata cu presența lorŭ. Orașulŭ este împodobitŭ sĕrbătoresce cu stégurĭ și se observă pe fațada edificiului ministerului de rĕsboiu, pe lângă stindarde bulgare, și stindarde rusescĭ. Astă séră e iluminațiă.

Sofia, 27 Decemvre. Unŭ ordinŭ de ḑi alŭ prințului către trupe ḑice: „Țéra a fostŭ deșertată aḑĭ de nimicŭ, ce năvălise în ea în modŭ trădătorŭ. Vitejia și abnegațiunea, ce ațĭ dovedit'o, a avutŭ ca recompensă, că ațĭ învinsŭ armata sêrbéscă și ațĭ făcutŭ sĕ ve admire și sĕ recunóscă tótă lumea, că sângele strămoșilorŭ voștri, a învingĕtorilorŭ Bizanțiului, curge și în vinele vóstre.«

Belgradŭ, 27 Decemvre. Scirile împrăștiate deunăḑĭ despre revolte în armata sêrbéscă și că generalulŭ Horvatovicĭ a ordonatŭ esecutarea mai multorŭ soldațĭ suntŭ curate invențiunĭ. Spiritulŭ în rêndurile trupelorŭ este escelentŭ.

Impăcarea prințului Bulgariei cu Țarulŭ face progrese. Ordinulŭ de ḑi alŭ prințului datŭ în ḑilele acestea către armată a făcutŭ în tótă Rusia o impresiune escelentă, ér prințului Alexandru i se recunósce o deplină dibăciă diplomatică, care'i va ajuta la ajungerea scopurilorŭ sale. Misiunea generalului Woicikoff e cunoscută. Pe de altă parte se ḑice, că Stoilov, trimisulŭ bulgarŭ în Petersburgŭ, la însărcinarea prințului ar fi raportatŭ la Sofia, că tóte mergŭ după dorință și că silințele sale aștéptă în curêndŭ unŭ resultatŭ favorabilŭ.

Ce privesce nota circulară a Porții dela 13 Decemvre n., în care rugă puterile sĕ ia o înțelegere în cestiunea rumeliotă, cele mai multe guverne au rĕspunsŭ. Mai multŭ a produsŭ mulțămire în Constantinopolŭ rĕspunsulŭ lui Salisbury, care a declaratŭ că Anglia va rĕmânea credinciósă politicei sale de apĕrare a intereselorŭ turcescĭ, întru câtŭ acestea stau în armoniă cu interesele europene, și că guvernulŭ englesŭ se va sili sĕ ajungă la o înțelegere cu puterile, spre a se resolva imediatŭ cestiunea rumeliotă. Rusia și Germania și-au esprimatŭ părerea de rĕu, că până acum nu s'au pututŭ înțelege puterile în acéstă privință, și au adausŭ, că o intervențiune armată în Rumelia, în starea actuală a lucrurilorŭ nu e nicĭ cu cale nicĭ posibilă. Ce a rĕspunsŭ Austro-Ungaria și Italia nu se scie încă, dér se presupune că vorŭ fi rĕspunsŭ cam totŭ în sensulŭ cabinetelorŭ din Berlinŭ și Petersburgŭ. Francia se ḑice că s'a esprimatŭ în favórea unirei, dér cu órecare condițiunĭ favorabile Turciei.

SCIRILE ḐILEI.

Sub titlulŭ „Román dolgok az Itélő Táblán« (Afacerĭ române la tabla regéscă), „Ellenzék‘ scrie următórele despre afacerea advocatului Rubinŭ Pațița: »Pentru rĕspândirea unui romanŭ antipatrioticŭ și antinaționalŭ, cu titlulŭ „Horea“, a fostŭ acusatŭ advocatulŭ din Alba-Iulia Rubinŭ Pațița. Autorulŭ romanului e Florantinŭ, profesorŭ la liceulŭ de statŭ din Iași, care probabilŭ, pe basa povestelorŭ unorŭ agitatorĭ de aicea, a compusŭ acéstă petecitură, alŭ cărei erou este călĕulŭ epocei triste din anulŭ 1784, Horea, acelŭ rebelŭ cunoscutŭ prin ferocitățile sale‘. Apoi reproduce pe scurtŭ unele pasage ale romanului. și 'șĭ sfĕrșesce articululŭ cu sentința judecătoriei din Alba-Iulia, prin care Rubinŭ Pațița este condamnatŭ la 6 sĕptĕmânĭ arestŭ. Rubinŭ Pațița a apelatŭ contra acestei sentințe la tabla regéscă, care, considerândŭ nepătata viéță de până acum a condamnatului, a schimbatŭ arestulŭ cu o amendă de 150 fl. v. a. Condamnatulŭ a apelatŭ la Curia regéscă. — Cum vedemŭ, nu e speranță sĕ se 'nsdrăvenéscă »Ellenzék« nicĭ în anulŭ viitorŭ.

—0—

Auḑimŭ, cu multă plăcere, că *clubulŭ domnișórelorŭ* nóstre de aicĭ, care îșĭ continuă activitatea sa și în anulŭ acesta cu tótă seriositatea, a decisŭ a juca Dumineca în 22 Decemvre piesele: »Nu te juca cu draculŭ« de Iac. Negruzzi și „La Turnu Măgurele« de V. Alexandri. Credemŭ, că publiculŭ nostru va sprijini și acéstă representațiune întocmai după cum merită, mai cu sémă, că piesele ce se vorŭ juca suntŭ unele din cele mai drăgălașe din mica nóstă literatură dramatică. Joculŭ, după persónele angajate, credemŭ de asemenea, că va mulțumi așteptările publicului.

—0—

Suntemŭ informațĭ, că unŭ studentŭ dela gimnasiulŭ romano-catolicŭ din locŭ *ar fi furatŭ* 34 fl. dela unŭ birtașŭ de aci și că se află în cercetare. Nu înțelegemŭ pe »Codița patriotică,“ cum de nu denunță unŭ asemenea faptŭ, pe când cu neadevĕrurĭ despre studenții românĭ șĭ-a sciutŭ murdări colónele?

—0—

Conferințele literare de aicĭ se vorŭ termina în sĕptĕmâna acésta și unŭ nou ciclu se va începe în postulŭ Pascilorŭ. Până când vomŭ face o dare de sémă despre tóte conferintele, amintimŭ numai, că atâtŭ d-lŭ Dr. G. Baiulescu și d-lŭ prof. N. Pilția și-au desvoltatŭ cu multŭ succesŭ temele ce le-au tractatŭ. Joia viitóre va fi ultima conferință a ciclului acestuia și anume d. prof. I. C. Panțu va vorbi despre „Popularitate.“

—0—

In 15 (27) Decemvre séra către 9 óre au fostŭ în gura țigăniei Popea Pitișiu și luonŭ Bărberiu atacațĭ de către Constantinŭ Buștea cu atâta furiă, încâtŭ Ioanŭ Bărberiu în urma mai multorŭ loviturĭ de lopată căpĕtate, transportatŭ fiindŭ în spitalulŭ civilŭ, a murită erĭ la 3 óre și jumĕtate după améḑĭ. Motivulŭ acestui faptŭ ar fi fostŭ cearta, ce a avut'o Constantinŭ Buștea cu cei doi amintițĭ către 8 óre în acea séră în cârciuma lui Zavitsa Istvan din Scheiu 1361.

—0—

In 19 ale curentei se petrecŭ în parlamentulŭ italianŭ, cu ocasiunea unei interpelațiunĭ către ministrulŭ de instrucțiune, o scenă furtunósă. Pe când ajunsese tumultulŭ la culme, sări de odată din fotoliu actualulŭ ministru de esterne, contele Robillant, care mai înainte fusese ambasadorŭ italianŭ la Viena. Acestŭ novițŭ parlamentaristŭ nefiindŭ dedatŭ cu astfelŭ de scene dădu cu pumnulŭ în masa ministerială și strigă câtŭ ilŭ luă gura: „Acésta totușĭ e pré multŭ!“ Aceste cuviute turnară oleu pe focŭ. Deputații din tóte părțile năvăliră asupra băncii ministeriale și amenințară cu pumnii pe ministru. Se auḑiră strigăte: »Afară cu ministrulŭ austriacŭ! La Viena înderĕptŭ! Aicĭ nu-i parlamentŭ austriacŭ! Noi nu suferimŭ preponderanța mtnisterială. Orĭ sĕ-șĭ céră ertare, orĭ sĕ se care de aicĭ.“ Contele Robillant sta încremenitŭ și nu putŭ grăi unŭ cuvêntŭ, atâtŭ a fostŭ de impresionatŭ de acéstă scenă turbulentă. Numai după vr'o ḑece minute se putŭ potoli tumultulŭ și apoi se continuă mai încolo ședința. Infocatulŭ diplomatŭ Robillant altă dată îșĭ va lua bine séma și nu va mai fi atâtŭ de impațientŭ, ceea ce nicĭ nu se potrivesce cu caracterulŭ unui diplomatŭ, căruia nu-i este permisŭ sĕ-șĭ ésă din sărite.

—0—

După o scire din Lissabona, au începutŭ tratărĭ pentru căsătoria prințului de corónă alŭ Portugaliei cu cea mai mare fată a contelui de Parisŭ.

DIN BUCOVINA.

Fundulŭ Moldovii, Noemvre 1885.

Domnule Redactorŭ! Cetindŭ noi mai multe însciințărĭ din renumita »Gazeta Transilvaniei«, prin care se lumineză întrega lume română, printr'insa sĕ rĕsipescŭ cele mai multe fapte rele, şi sĕ întemeiéză lucrurĭ bune, credĕndŭ că cu aşa ceva se potŭ muia inimele celorŭ nebăgătorĭ de sémă şi opri mânile lorŭ dela mai multe rele şi nedreptățĭ, ne-amŭ încercatŭ şi noi a face acestŭ pasŭ, ne-amŭ socotitŭ şi noi a da la vederea lumii necaḑurile şi nedreptățile nóstre, ce nu mai încetéză domnii, conducătorii comunalĭ, a le face, ci pe ḑi ce merge le diregŭ mai înspăimântătóre şi ne țînŭ pe toțĭ opincarii sub jugulŭ robiei, socotindŭ că décă suntemŭ noi țĕranii fără învĕțătură nu ni se cade mai multŭ, fără a se gândi că póte legile sunt făcute şi pentru noi opincarii. Vĕḑĕndu-ne noi aşa dară fórte primejduițĭ întru tóte, amŭ socotitŭ întru noi, óre tânguirile opincarilorŭ nu s'arŭ primi în on. „Gazetă". De aceea Vĕ rugămŭ pe dumniavóstră, Domnule Redactorŭ, ca sĕ tipărițĭ în »Gazetă« tânguirile nóstre, că dóră se vorŭ feri conducătorii noştri de a ne cârmui numai pentru binele lorŭ, şi că dóră amŭ puté sĕ ne bucurămŭ şi noi de legĭ, éră pentru că noi suntemŭ ómenĭ fără multă sciință, şi neflindu-ne cu putință de a vĕ scrie cum se cuvine, vĕ rugămŭ pe Dumniavóstră ca sĕ ne statĭ întru ajutorŭ şi ca unŭ naționalistŭ bunŭ sĕ facețĭ tóte chipurile de a tipări înscințările nóstre după cum vețĭ afla de bine.

Suntemŭ silițĭ a vĕ comunica ceva despre ocârmuirea din Fundulŭ Moldovei, mai alesŭ despre averea comunală, căcĭ credemŭ cu toții că din alte comunĭ nu se mai aude astfelŭ de lucrurĭ!

De aceea vomŭ vorbi despre antistele (primarulŭ) comunalŭ, despre poporŭ, despre împrejurările cu Jidanii, despre chiverniséla averii comunale, éră mai pe urmă ne vomŭ interesá de tóte cele ce se lucră în taina cea mai mare de câțiva d. deputațĭ din comitetulŭ comunei*) Fundulŭ Moldovii.

D-lŭ I. Mercheşiu care este acuma antiste comunalŭ în Fundulŭ Moldovii mai bine de 20 de anĭ, credemŭ că este unulŭ din cei mai prefăcuțĭ, care scie aşa de bine a învêrti şi a desvêrti, aşa că nu pricepe nicĭ unulŭ cele ce se lucră şi se miră toțĭ de atâta istețiă şi viclenia a acelui omŭ. Eră tóte ce se facŭ, totŭ nu le face singurŭ ci cu ajutorulŭ altorŭ doi deputațĭ din care unulŭ cearcă, altulŭ rupe şi celălaltŭ astupă urma.

Sĕ nu ne întârḑiemŭ însĕ cu prelungirea vorbei ci sĕ o luămŭ pe scurtŭ. D-lŭ antistŭ este unulŭ din cei ce din față te linge, éră pe din dosŭ te frige; elŭ e şi fórte iubitorŭ de păharŭ dulce, la care se zăbovesce cu ḑilele întregĭ şi cu nopțile prin cârşme cu cei de-o plăcere cu dênsulŭ. Ba ce ḑicŭ, când se întêmplă de póte amăgi şi pe unulŭ din ceialalțĭ, care n'ar voi sĕ petrécă timpulŭ de-o nópte întrégă prin cârşme pentru orice prețŭ, de dênsulŭ nu póte scăpa altfelŭ decâtŭ numai cu cuvinte împroşcătóre; éră care nu cutéză a'lŭ împroşca pentru că-i d-lŭ antiste, aşa unulŭ zăbovesce cu dênsulŭ până ce găteşce paralele din pungă, apoi după ce merge acasă şi vede că în punguță şuĕră vêntulŭ, deschide ochii şi privesce ce a făcutŭ. Déră ce folosŭ, că-i prea târḑiu, şi aşa le urméză la toțĭ pe rêndŭ, astăḑĭ la unulŭ mâne la altulŭ, şi de aceea în Fundulŭ Moldovei se facŭ cele mai marĭ bețiĭ, şi cele mai marĭ cruḑimĭ.

Sfântă este aceea ḑi lăsată de bunulŭ Dumneḑeu, în care sĕ nu fiă antistele comunalŭ în cârşmă cu vr'unŭ juratŭ séu cu vr'unŭ deputatŭ comunalŭ, şi aşa îi urméză întregulŭ poporŭ dela micŭ până la mare. In alte comune se pedepsescŭ bețivii dimpreună cu cârşmarii, cu pedepse în banĭ séu cu închisóre, déră în Fundulŭ-Moldovii nicĭ nu se pomenesce aşa ceva, ba din contră îsŭ lăudațĭ şi bine vorbițĭ de toțĭ.

Poporulŭ sărăceşte pe ḑi ce merge, cea mai mare parte suntŭ datorĭ pe la Jidanĭ, satulŭ e acuma bucşitŭ de Jidovĭ, unde mai înainte era numai unulŭ care ținea arênda séu cârşma, eară acuma suntŭ la 30 de Jidovĭ cu familii, şi dintre aceştia cu greu s'ar găsi unulŭ, care sĕ n'aibă rachiu de vêndutŭ. Din aceştĭ Jidovĭ cea mai mare parte au casele lorŭ, pădurĭ, vite şi moşii cumpĕrate de vecĭ, c'unŭ cuvêntŭ îsŭ gospodarĭ, eară din gospodarii creştinĭ *cei mai bunĭ apucândŭ drumulŭ beției acuma'sŭ lucrătorĭ şi cărăuşĭ jidovescĭ.*

Óre preotulŭ antistele, şi cu bravulŭ învĕțătorŭ nu arŭ puté sĕ scótă pe poporŭ din foculŭ beției? Óre nu s'ar puté nicĭ într'unŭ felŭ mijloci ca sĕ se rĕscumpere bietulŭ poporŭ din mâna Jidovilorŭ? De bună samă că dumnialorŭ se vorŭ scutura ḑicêndŭ că ce poțĭ face cu țĕranii êştĭ proştĭ, după cuvêntulŭ dumilorsale. Nouĕ ne pare fórte rĕu de poporaşulŭ celŭ tênĕrŭ şi fragedŭ, care aşa rătăceşce de tare, de se întunecă şi se îngrópă de vii. Óre n'ar fi bine sĕ ție scólă cu fetele şi ficiorii, despre gospodăriă şi despre foculŭ beției? Óre n'ar fi bine sĕ facă pentru tineretŭ o odaiă de jocŭ lângă scólă*) unde sĕ fiă tineretulŭ privitŭ de cei bĕtrânĭ, şi feritŭ de tóte locurile cele otrăvitóre ale cârşmilorŭ? Ore în Fundulŭ-Moldovii nu s'ar puté face unŭ cabinetŭ de lectură, séu măcarŭ o mică bibliotecă pentru tineretŭ, care a eşitŭ din scólă, că în sĕrbătorĭ şi Duminecile totŭ ar mai ceti şi póte că n'ar uita ce au învĕțatŭ.

Fórte ne pare rĕu că tineretulŭ rătăceşce ca fiĕrele, *că începŭ a nu respecta, nicĭ pe bĕtrânĭ, nicĭ pe mai marĭ, ba mai că nicĭ pe preotŭ.* Şi óre a cui vină sĕ fiă asta? Óre a tineretului? Ba noi credemŭ că nu, şi óre de ce? Dela locurile cele mai înalte s'a hotărîtŭ ca Duminecile şi sĕrbătorile sĕ se țiă scólă cu tineretulŭ. Óre sĕ face asta în Fundulŭ Moldovii?

Da, dreptŭ că se face, déră câțĭ din tineretŭ se strângŭ la scólă? Asta-i marea întrebare. Pentru că tineretulŭ nu-i silitŭ la aşa ceva. Bravulŭ învĕțătorŭ şĭ-ar da sufletulŭ pentru tineretŭ, aşişderea şi Sfinția sa şĭ-ar da tótă silința, déră ce folosŭ că la asta ar trebui sĕ fiă sprijinițĭ de antistele comunalŭ, pentru că tineretulŭ alérgă mai degrabă la nebunii decâtŭ la scólă. Dară antistele nicĭ nu se interesézâ de tineretŭ, ce-i pasă lui că-i tineretulŭ bunŭ séu rĕu, séu ce folosŭ îi aduce? Şi Sfinția sa nu póte sĕ-şĭ deşchiḑă gura asupra antistelui, că veḑĭ dumnialorŭ îsŭ cumătri, şi décă ar îndrăsni aşa ceva, apoi nu sciu cum ar fi cu cumătria.

Nu nu, nu se póte face cu țĕranii êştĭ proştĭ nimicŭ, după cuvêntulŭ domnilorŭ conducĕtorĭ, dară pentru cele ce'sŭ în folosulŭ dumilorsale sĕ póte face cu proştii orĭ şi ce, şi pentru cele ce le vinŭ în punga dumilorsale, dară pentru binele poporului nu se póte face nimicŭ. De ne ḑicŭ nouĕ opincarĭ proştĭ nu ne supĕrămŭ, pentru că una-i şi dreptŭ, că ne lăsămŭ aşa încălicațĭ de conducĕtorii noştri cei rĕi? Şi óre de ce o facemŭ asta? Pentru că suntemŭ cu totulŭ lipsițĭ de învĕțătură. De aceea vai şi amarŭ de orbulŭ care încape pe mâna conducĕtoriului flămândŭ.

Opincarii.

---

*) Membrii ai comisiunei comunale aşa numitulŭ: Gemeindeausschuss. — Red.

*) Scriitorulŭ înțelege aicĭ póte o scólă Froebeliană

Sĕlişte, 6 (18) Decemvre 1885.

La tóte popórele conscie de misiunea lorŭ, din timpii cei mai vechĭ până în ḑiua de astăḑĭ, aflămŭ unŭ cultŭ deosebitŭ ce s'a ridicatŭ în onórea bărbațilorŭ marĭ. Acestŭ cultŭ, neimpusŭ prin forță, ca-o espresiune viuă a sentimentelorŭ de recunoscință şi adorațiune, s'a privitŭ totdéuna ca espresiunea cea mai tare a demnitățiĭ naționale.

Unŭ astfelŭ de cultŭ, între multe alte părțĭ, veḑui sĕvêrşindu-se şi aici de cătră corpulŭ învĕțătorescŭ întru pia memoriă a marelui archiereu Andreiu, carele în decursŭ de 27 anĭ prin muncă grea şi stăruințe marĭ pe tristele ruine ale trecutului ne-a reedificatŭ metropolia de aḑĭ, încoronându-o cu unŭ constituționalismŭ frumosŭ şi liberalŭ, carele a însuflatŭ viĕță şcólei române şi carele ne-a scosŭ din umbră la lumină.

Durere, acelŭ bărbatŭ providențialŭ în sînulŭ bisericei gr. or. române nu 'şĭ mai află sĕmĕnŭ în nicĭ o privință chiar astăḑĭ, când esterminarea ne este decretată în tóte părțile şi când nevoile şi greutățile suntŭ ne mai suportabile. Amŭ pĕcătui ḑicêndŭ, că nu mai avemŭ bărbațĭ luminațĭ, avemŭ dér le lipsesce energia şi sufletulŭ mare spre a puté învinge obstaculele.

Ca tributŭ alŭ recunoscinței față de multŭ regretatulŭ Metropolitŭ vinŭ a Vĕ comunica, că în ḑiua sf. Andreiu după terminarea serviciului divinŭ, s'a celebratŭ parastasulŭ prin asistența a 7 preoțĭ. fiind de față unŭ publicŭ fórte numĕrosŭ. Totŭ în aceea ḑi, séra, corpulŭ învĕțătorescŭ aranjase o producțiune literară în folosulŭ bibliotecei scólei. Abstragêndŭ dela reuşita producțiunei, constatŭ faptulŭ plăcutŭ după informațiunile primite, că suma banilorŭ întrațĭ este de 36 fl., care se va folosi pentru procurarea de cărțĭ.

Astfelŭ zeloşii Românĭ d'aci au doveditŭ că 'şĭ sciu aprecia nu numai bărbații lorŭ binemeritațĭ, dér totodată şi institutulŭ lorŭ de cultură, scóla, dându-şĭ obolulŭ cu plăcere pentru binele şi proprietatea ei.

Menenius.

Cu privire la schimbările ce s'au făcutŭ în *directoriulŭ* **institutului „Albina" primimŭ din Sibiiu următórea comunicare:**

Sibiiu, 23 Decemvre 1885

La institutulŭ de creditŭ şi economii „Albina" se va introduce cu începerea anului viitoriu unŭ arangiamentŭ nou în conducere. Precum amŭ vĕḑutŭ din concursulŭ publicatŭ şi în acestŭ ḑiarŭ, s'a sistemisatŭ la institutulŭ unŭ postŭ de secretarŭ, care s'a îndeplinitŭ prin d. Valeriu Bologa. Sistemisarea acestui postŭ dovedeşte, că afacerile acestui institutŭ au ajunsŭ la o desvoltare îmbucurătóre, şi că direcțiunea se îngrijesce de timpuriu, ca sĕ aibă sucrescență pentru tóte posturile, ca la unŭ casŭ neprevĕḑutŭ, sĕ nu vină în perplexitate, cum venise după mórtea primului sĕu directorŭ Visarion Romanŭ. Totŭ acuma s'a îndeplinitŭ în modŭ definitivŭ şi postulŭ de directorŭ, alegêndu se advocatulŭ de astăḑĭ alŭ institutului, dl. Parteniu Cosma, de directorŭ esecutivŭ.

Credŭ că nu va fi fără interesŭ pentru publiculŭ cetitorŭ a cunósce fasele prin carĭ a trecutŭ acestŭ post dela mórtea fostului directorŭ (11 Maiu a. c.) până astăḑĭ; decĭ ca unulŭ, care mĕ credŭ a fi bine informatŭ Vĕ comunicŭ următórele:

Încă în ḑiua repausării lui Vis. Roman, direcțiunea, ca sĕ nu stagneze afacerile institutului nicĭ pe unŭ momentŭ, în modŭ provisorissim a substituitŭ de directorŭ pe advocatulŭ sĕu P. Cosma, carele în urmarea oficiului sĕu, purtatŭ spre deplină mulțumire în 8 anĭ de ḑile, mai bine era iniciatŭ în tóte afacerile institutului, acesta însĕ numai cu espresa condițiune a primitŭ conducerea, ca celŭ multŭ cu finea acelei lunĭ se fiă absolvatŭ de dênsa. Avêndŭ institutulŭ filialŭ în Braşovŭ, ér acésta avêndŭ în frunte pe directorulŭ sĕu d. I. George Ioan, a fostŭ lucru naturalŭ, ca direcțiunea se ducă în centru pentru conducere pe conducĕtorulŭ filialei, ca pe celŭ mai înaltŭ funcționarŭ alŭ sĕu. Astfelŭ s'a şi întêmplatŭ, şi d. I. George Ioan a fostŭ instituitŭ la 1 Iuniu a. c. de directorŭ provisoriu la centrală, după informațiunile mele, pe timpŭ de unŭ anŭ.

Fiindŭ pe 17 a corentei convocată o şedință plenară a direcțiunei (la care participă şi membrii externĭ) pentru alegerea secretarului, d-lŭ directorŭ interimalŭ s'a folositŭ de ocasiune, şi din considerare, că afacerile în Braşovŭ se desvoltă din ḑi în ḑi, ér cunoscințele d-sale locali, ca ale unuia care tótă viața şĭ-o a petrecutŭ în

---

FOILETONŬ.

Ocuparea şi maghiarisarea peninsulei balcanice.

(Urmare.)

E nespusŭ de mare dorulŭ ce-lŭ arde pe d. Szekrényessy de România, pentru că, ḑice elŭ Ungaria în totŭ casulŭ are lipsă de ea. Părerea lui e, ca Ungurii sĕ caute a câştiga astfelŭ România, încâtŭ sĕ nu se mai deslipéscă de ei, pentru că politica bărbațilorŭ de statŭ ai României nu e onestă, ci rafinată şi pe lângă asta mai e şi mare diferentă de idei între ei; aşa Cogălniceanu e mare rusofilŭ, pe când Brătianu face politică oportunistă.

O îngrijire ce cuprinde pe autorulŭ este, că în peninsula balcanică suntŭ în nascere state nouĕ slavice, care se scutură de stăpânirea turcéscă. Dér are o speranță că Ungaria totŭ va câştiga, şi anume la delimitarea hotarelorŭ sigurŭ se vorŭ ivi neînțelegerĭ între aceste state.

Dar fiorii ce scutură pe marele strategŭ de ocupare şi maghiarisare, când se gândesce că sĕ ocupe Balcanii, şi nicĭ măcarŭ Ungaria nu e maghiarisată! Prin urmare la lucru, la maghiarisarea ei, şi presiunea acesteia sĕ fiă aşa de puternică, încâtŭ contra-pressia sĕ fiă nimicită în embrionŭ, strigă elŭ, fără sĕ se gândéscă, că mai curêndŭ se vorŭ întórce apele la isvorulŭ lorŭ, decâtŭ ca Ungaria sĕ fiă numai maghiară. Şi de geaba se provócă la România, când ḑice: „Trebue sĕ mărturisimŭ, că România cea mereu batjocorită de noi, în cursŭ de 20 de anĭ, a românisatŭ tóte elementele streine din țéră, aşa încâtŭ aḑĭ Grecii, Jidanii, Bulgarii, Albanesii, Sêrbii ş. a. cu fală rostescŭ cuvintele: „Sunt Românŭ!« Deosebirea e, că România lasĕ pe fiecare sĕ fiă ce vrea, Ungaria silesce pe fiecare sĕ fiă ce nu vrea.

Ca devisă şi autorulŭ acestorŭ nĕsdrăvănii are pe cunoscuta „Divide et impera!« Turcia e pe dógă de mórte. Cine suntŭ adevĕrații ei prietinĭ? Anglia şi Austro-Ungaria. Prin urmare aceste douĕ state sĕ împartă Turcia. O trăsură caracteristică a Maghiarului, cum înțelege prietinia!

O mare piedecă e pentru Ungurĭ »Omladina«, care lucréză pentru unirea tuturorŭ elementelorŭ slave. »Omladina« e puternică şi multe isprăvĭ a făcutŭ până acum, prin urmare trebue nimicită şi astfelŭ sĕ unéscă Ungaria sub sceptrulŭ ei tóte popórele slave, şi încă acum cât mâne va fi târḑiu. Asta-i părerea d-lui Szekrényessy.

D. Szekrényessy are marĭ planurĭ, ce-i dreptŭ; vrea sĕ facă o Maghiariă câtŭ o Germaniă séu Italiă, şi încă repede, acum, până nu se formézà confederațiunea balcanică sub tutela Rusiei, căcĭ atuncĭ se duce pe copcă elementulŭ maghiarŭ cu Ungaria cu totŭ. Elŭ aştéptă dela Andrassy şi Tisza sĕ ocupe Balcanii, şi sĕ unéscă pe Slavii din sudŭ sub sceptrulŭ regelui maghiarŭ, ér nu ei de sine sĕ se unéscă într'unŭ statŭ, precum a făcutŭ România, Italia şi Germania, şi încă înaintea ochilorŭ Ungariei. Auḑĭ îndrăsnéla! Bree!

După ce îi trage o bură bună oposiției maghiare, trece autorulŭ la părerea unora, că ar trebui restabilitŭ »status quo ante« în Turcia, adecă o Turciă cum a fostŭ înainte de rĕsboiulŭ din urmă cu Rusia. Dér d. Szekrényessy nu vrea, pentru că atuncĭ rĕmâne Ungaria fără Balcanĭ. Şi apoi aceştia în totŭ casulŭ trebuescŭ ocupațĭ, pentru ca astfelŭ sĕ se socotéscă Ungurii cu Ruşii pentru Şiria (Világos.) Dér lucru naibii, ar fi în stare autorulŭ sĕ se ia de capŭ şi cu Austria. Balcanii fiindŭ vechĭ teritóre „ungurescĭ," parte integritóre a Ungariei, odată cu capulŭ n'are sĕ lase aceste părțĭ Austriei.

Şi cine are sĕ asigure aceste isbênḑĭ? Dumneḑeulŭ Ungurilorŭ! Puteam sĕ morŭ şi sĕ nu sciu că esistă şi Dumneḑeu ungurescŭ, care a încredințatŭ poporului sĕu misiunea d'a maghiarisa Orientulŭ şi d'a propaga cultura occidentală — de care Ungurii suntŭ tobă — ce-

Brașovŭ, ocupându-se eminamente totŭ cu afacerile comerciale a pieței de acolo — suntŭ indispensabile pentru afacerile filialei, *s'a rugatŭ, ca sĕ fiă dispensatŭ de conducerea centralei și sĕ-șī reocupe loculŭ de directorŭ alŭ filialei.* Astfelŭ a fostŭ necesitată direcțiunea a curma provisoriulŭ înainte de espirarea anului. Timpulŭ intrărei in funcțiune a noului directorŭ se va decide altădată, când apoi încetândŭ funcțiunea sa de advocatŭ, îșī va ocupa noulŭ postŭ, ér d-lŭ I. George Ioanŭ se va re'ntórce la filială, ca acolo sĕ-șī validiteze bogatele sale cunoscințe, și unulŭ și altulŭ în folosulŭ întregului. Dumnedeu sĕ le ajute!

TEATRU ROMÂNŬ DE DILETANȚI.

Representațiunea, dată Sâmbătă séra în sala Redutei de către tinerii comercianțī românī de aci a avutŭ unŭ succesŭ neașteptatŭ. S'a jucatŭ „Ginerele lui Hagi Petcu“ de V. Alexandri. Prințulŭ Radu Movilă, ruinatŭ cu totulŭ materialicesce în urma unei viețī desfrênate, ia de soțiă pe „Adela“ fiica avutului bogasierŭ Hagi Petcu. Viéța însĕ nu 'șī-o schimbă. Hagi Petcu, îngrijatŭ de atâta risipă, schimbă fóia, începe a-lŭ strînge în chingī pe gineresĕu, care în urma jertfelorŭ și bunătății inimei Adelei, promite că se va îndrepta și se pune pe lucru la moșia ce i-o scapă din mânile creditorilorŭ Verbulescu, amiculŭ lui Hagi Petcu. Unŭ „Hagi Petcu“ eșitŭ în lume, cu aspirațiunī d'a ajunge senatorŭ ca d. N. Sĕniuță, fiulŭ, ițī place oricând sĕ-lŭ vedī. Jocul și mișcările de scenă ale d-sale merită mare laudă. D-șóra Elena Demetriu ne-a înfățișatŭ câtŭ se póte de bine pe »Adela«, în costume fórte elegante. Scena pentru d-sa nu mai e ceva strĕinŭ, căcī nu pentru prima óră a debutatŭ, jooulŭ îi este naturalŭ, nesilitŭ și fórte simpaticŭ. D. *Zănescu*, prințulŭ „Radu Movilă«, s'a ținutŭ în rolulŭ sĕu câtŭ se póte de bravŭ. D. *Christescu* ne-a înfățișatŭ celŭ mai fidelŭ tipŭ de bogasierŭ; nicī că se putea mai naturalŭ, credeai că în realitate vedī pe »Verbulescu.“ D. *Birea* a jucatŭ rolulŭ lui »Stefanŭ Movilă,« vĕrŭ cu prințulŭ Radu, purtândŭ elegant uniforma de roșiorŭ și interpretându-șī rolulŭ sĕu de amicŭ binevoitorŭ cu multŭ succesŭ. Mai amintimŭ pe d. Dușoiu, care a făcutŭ bine pe jidanulŭ-creditorŭ Șloimŭ producêndŭ multŭ rîsŭ și pe d. Orghidanŭ (ca Șafer), care asemenea s'a purtatŭ bravŭ, și ambii ar fi avutŭ unŭ succesŭ completŭ décă nu ar fi esageratŭ puținŭ. Rolele mai micī le-au jucatŭ cu succesŭ d-șóra Octavia Baboianu, d-nii N. Navrea, I. Bómbĕnŭ și Lupanŭ — D-șórele Demetriu și Baboianŭ au primitŭ buchete frumóse dela tinerii comercianțī. — Din impresiunea cea bună ce ni-au făcut'o representarea piesei ni-au deșteptatŭ »bombardónele bulgăresci«, carī décă ar fi duratŭ până la primăvéră de sigurŭ ar fi adusŭ la desperare pe Sêrbī; — pe noi ne-au lăsatŭ indiferențī.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

VERSAILLES, 28 Decemvre — Congresulŭ pentru alegerea președintelui republicei a fostŭ deschisŭ adī după amédī sub presidiulŭ d-luī Leroyer, președintele senatului. Erau de față mai toțī senatorii și deputațiī. Îndată după deschidere monarchiștii au făcutŭ propunerea sĕ se amâne congresulŭ, voindŭ a împedeca astfelŭ actulŭ de alegere.

Președintele rĕspinse propunerea dicêndŭ, că congresulŭ e chiămatŭ numai spre a alege, nu spre a desbate. Sgomotŭ teribilŭ urmă după aceste cuvinte. Deputații monarchiștī se îmbulsescŭ spre tribună unde se încaeră cu huissierii (ușierii). Cassagnac striga: „Asta'i ca la têrgŭ!“ Tóte încercările de a restabili liniștea rĕmaseră multă vreme zădarnice.

In fine președintele isbuti a pune întrebarea, décă congresulŭ voiesce a face alegerea. Maioritatea precumpĕnitóre declarându-se pentru, se făcŭ alegerea președintelui Republicei. Din 589 voturī a celorŭ de față 457 votară pentru Jules Grévy, 68 pentru Brisson, 14 pentru Freycinet, 10 pentru Delaforge, 27 pentru candidațī diferițī, 13 bilete erau albe. Astfelŭ Jules Grévy fù alesŭ érășī de președinte pe timpŭ de șépte anī.

Brisson refusă a reconstrui cabinetulŭ. Probabilŭ că Freycinet va fi însărcinatŭ cu formarea lui.

MADRIDŬ, 29 Decemvre. — Canova del Castillo, mulțumindŭ pentru alegerea de președinte alŭ camerei, recomandă deputațilorŭ a fi cu alipire către Regina-regentă.

PIROTŬ, 29 Decemvre. — Trupele bulgare au devastatŭ Pirotulŭ cu desevêrșire. (?) Regele Sêrbiei a dăruitŭ în numele prințului de corónă 5000 francī pentru poporațiunea Pirotului. In ținutulŭ Pirotului s'a întrodusŭ starea de asediu.

MULȚĂMITĂ.

Societatea de lectură „Petru Maiorŭ« a junimei române din Budapesta îșī esprimă mulțămita și recunoscința sa, față de Domnil diletanțī din Lugoșŭ, pentru suma de 36 florinī 98 crucerī, ce au binevoitŭ a-o dona societății, ca venitŭ alŭ unei petrecerī aranjate de d-lorŭ în Lugoșŭ. Asigurându-i de stima nóstră dicemŭ: »dée Dumnedeu ca și pe viitorŭ sĕ ne putemŭ ajută unii pe alții în calea spinósă ce laolaltă avemŭ de a-o percurge. — In numele societățiī:

Drd. Emil de Puscariu, vice președinte. — *Sierbanŭ,* secretar.

DIVERSE.

Necrologŭ. — *Matea Ivacicovici*, consilierŭ mont. r. u. în pensiune, după unŭ morbŭ greu și îndelungatŭ, în etate de 74 anī, la 25/13 Decemvre 1885 la $1/_{2}4$ p. m. șī-a datŭ sufletulŭ în mânile Creatorului. Osĕmintele defunctului s'au aședatŭ la repausulŭ eternŭ Dumineca în 27/15 Decemvre la 2 óre p. m. după ritulŭ gr. or. sêrbŭ în cripta familiară din Biserica-albă.

Fiă-i țĕrîna ușóră!

Defunctulŭ este fratele fostului Metrop. rom. gr. or. și mai târdiu patriarchŭ sêrbescŭ în Carlovițŭ. Lăsămêntulŭ face cam 200,000 fl. v. a. La lăsămêntŭ suntŭ interesațī și Românii.

***

Necrologŭ. — *Ludwig Horstmann*, medicŭ practicŭ și comunalŭ în Feldióră, Mercurī în 23 Decemvre 1885, în etate de 62 anī, a reposatŭ în urma unei paralisii de inimă. Immormêntarea s'a făcutŭ Vinerī în 25 Decemvre 1885 în cimitirulŭ gr. or. din Feldióră.

Fiă-i țĕrîna ușóră!

***

Unŭ darŭ. — In St. Petersburg o damă de curte a țarinei s'a măritatŭ. O surprindere generală a causatŭ darulŭ trimisŭ de țarulŭ Alexandru miresei. Darulŭ a fostŭ o scumpă oglindă de Veneția, pe cadrulŭ căreia erau gravate următórele cuvinte: »De când a încetatŭ temerea mea, am începutŭ sĕ trăescŭ.

Ambițiă americană. — »Cine a fostŭ omulŭ celŭ dintêiu?“ întrebă unŭ profesorŭ umericanŭ pe învĕțăceii sĕi. — „George Vashington,“ rĕspunseră aceștia toțī deodată. — „Nu e așa; omulŭ celŭ dintêiu s'a numitŭ Adamŭ.“ — „Da!“ rĕspunseră învĕțăceii cu disprețŭ, „décă d. învĕțătorŭ ia în considerare și pe cei din alte țĕrī.“

***

Casele domnitóre. — Căsătoria regelui Fernando, a căruī mórte a fostŭ anunțată, cu dona Maria II, pusese pe tronulŭ Portugaliei casa de Saxa-Coburg-Gotha. In privința acésta este ciudatŭ d'a vedé, că cea mai mare parte a dinastiilorŭ domnitóre suntŭ străine țĕrilorŭ în care domnescŭ. In Englitera, cu regina Victoria, are sĕ dispară casa Brunsvick-Hanovera pentru a face locŭ casei Coburg-Gotha, care domnesce asemenea în Belgia. Rusia este guvernată de casa Holstein-Gottorp, ramură a unei marī familii germane, din care o altă ramură, aceea a Odemburgilorŭ, domnesce în Danemarca, și care pretinde că se cobóră — ca și casa regală a Saxoniei — din renumitulŭ Witikin, adversarulŭ lui Carolŭ celŭ mare. Grecia are ca suveranŭ pe unŭ Oldemburg. Împĕratulŭ Austro-Ungariei este din casa francesă Lorena. Alfonso XII era din familia Bourbonilorŭ, și Svedia a adoptatŭ ca familiă domnitóre pe descendenții lui Bernadotte. Regele României este din casa Hohenzollern-Sigmaringen. In fine Olanda este sub sceptrulŭ unui Nassovianŭ de origine germană. Prusia, Bavaria, Saxonia, Italia, Serbia și Muntenegrulŭ suntŭ singurele state din Europa creștină, carī au suveranī de origine națională. Se mai adaugemŭ pentru a termina, că cu mórtea împĕratului Brasiliei, se va stinge casa de Bragance, de origine francesă. Celŭ care îi va urma va fi comitele d'Eu, fiulŭ prințului de Joinville.

***

Unŭ scandalu la consulatulŭ italianŭ dela Parisŭ. — „Le Soir«, dela 18 Decemvre, scrie următórele: „Palatulŭ consulatului Italiei, din stradŭ Vezelay Nr. 4; a fostŭ alaltăierī teatrulŭ unorŭ scene de violență, alŭ căroru autorŭ, unŭ supusŭ italianŭ, Francisco Rosa, n'a putută fi arestatŭ decâtŭ cu fórte mare greutate. Rosa, unŭ tînĕrŭ înaltŭ, bine făcutŭ, în vêrstă de vre-o douĕ-decī de anī, cu pĕrulŭ blondŭ, bine îmbrăcatŭ, se presentă acum douĕ dile la consulatulŭ Italiei: — »Sunt în Franța de vre-o 6 anī, dise elŭ, și esercitezŭ profesiunea de zugravŭ de case. Cerŭ dér ca sĕ fiu reîmpatriatŭ cu banii cosnulatului. Când funcționarulŭ la care se adresă îī făcŭ cunoscutŭ, că reîmpatriarea trebuia făcută cu prețulŭ pe jumĕtate, Rosa se înfuriă. Elŭ declară, că voiesce ca tótă cheltuiala de reîmpatriare sĕ privéscă pe guvernulŭ italianŭ, și la refusulŭ ce i se făcŭ, elŭ strigă: — Ah, așa mergŭ lucrurile, ei bine, îmī vețī da peste cheltuielile de călĕtoriă, de unde nu, stau aci și nu mai părăsescŭ acestŭ localŭ.« Intr'adevĕrŭ se și aședă pe o bancă, pe care stătŭ dela 11 óre diminéța până la 5 óre séra. In acelŭ momentŭ trebuiau sĕ-lŭ isgonéscă, pentru ca sĕ închidă cancelaria. Rosa, aruncându-se atuncī asupra ómenilorŭ de serviciu, le dete la fie-care câte o lovitură și sfărîmă tóte obiectele ce-i cădură în mână. Respinsŭ până în stradă, elŭ adună pietre și noroiu și aruncă pe marca italiană atêrnată la întrarea în consulatŭ. Sparse de asemenea și câteva ferestre. In fine sosiră doi agențī ai poliției, carī voiră sĕ pună capĕtŭ acestei scene scandalóse. Rosa reușī sĕ scape din mânile lorŭ, după o luptă crâncenă, și o luă la fugă. Séra, generalulŭ Menabrea, ambasadorulŭ Italiei, semnală faptulŭ prefecturei poliției. Sergențī fură postațī în apropiere de consulatulŭ italianŭ și erī de diminéță Rosa, care se înfățișă cu aceeașī atitudine ca și în ajunŭ, fù arestatŭ de patru agențī, cărora de astădată nu le mai opuse nicī o resistență. In cursulŭ dilei ma mulțī Italianī, întărîtațī fără îndoélă de către dênsulŭ, veniră la consulatŭ sĕ reîncépă aceleașī scene. Ei fură imediatŭ arestațī. După cererea consulului însĕ, ei au fostŭ pușī în libertate. Numai singurŭ Rosa va fi urmăritŭ.

Cursulu pieței Brașovŭ

din 24 Decemvre st. n. 1885.

Bancnote românescī	Cump.	8.40	Vênd.	8.46
Argint românesc	»	8.35	»	8.40
Napoleon-d'orī	»	9.94	»	9 98
Lire turcescī	»	11.26	»	11.36
Imperialī	»	10.22	»	10.32
Galbenī	»	5.95	»	5.98
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.00	»	101.—
Ruble Rusescī	»	123.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

lorŭ 9 milióne de Maghiarī în Orientŭ, maghiarisându-lŭ întregŭ. Unde pui apoi avuțiile țĕrilorŭ balcanice, minele de aurŭ și de argintŭ neesploatate! Balcanulŭ e o adevĕrată mină de aurŭ. Vorba e numai că e pădită de dracu și nu e bine sĕ te jocī cu elŭ, asta n'o scie autorulŭ.

Tóte ca tóte, dér când îi vorbescī de trialismŭ d-lui Szekrényessy, se învêrtesce ca o sfârlézā și se lovesce de tóte zidurile. Atâtŭ ar mai trebui, sĕ fiă și Croații tarī și marī, si atuncī rĕmasŭ bunŭ, elementŭ maghiarŭ! Așa ceva nu trebue sĕ sufere Maghiarii. Asemenea închipuirī nebunatice au și Românii, ei vreau Dacoromâniă. Ca sĕ scape Maghiarii de asemenea spaime, trebue ca, îndată ce părțile balcanice vorŭ fi anexate Ungariei, să grăbéscă cu maghiarisarea. Ăsta-i gustulŭ Maghiarilorŭ și fiecare face după gustulŭ sĕu. Negreșitŭ, a scóte la lumină o carte plină de insanitățī e unŭ gustŭ — și încă specialŭ maghiarŭ. Autorulŭ șī-a făcutŭ chefulŭ.

E interesantŭ planulŭ de organisare a țĕrilorŭ balcanice anexate Ungariei, forma guvernării lorŭ. Autorulŭ ar fi pentru absolutismŭ, dér find că nu se potrivesce cu instituția constituțională a patriei mame și pentru ca Ungaria sĕ contopéscă aceste țĕrī, mai potrivitŭ ar fi feudalismulŭ evului mediu. Prin urmare țĕrile balcanice sĕ fiă voivodate, ér voivodī numai și numai aristocrațī maghiarī. Pentru lucrările publice, voivodii arŭ avea sĕ secvestreze tóte moșiile preoțescī și călugărescī. Negreșitŭ, că fiindŭ limba maghiară și rassa maghiară cea mai cultă — în lună — limba oficiósă în noua Maghiariă trebue sĕ fiă cea maghiară. Câtŭ pentru funcționarī, vasalii corónei ungurescī n'ar suferi, suntŭ destui Maghiarī carī umblă pe drumurī și juriștii s'au îmulțitŭ atâtŭ de multŭ, încâtŭ statulŭ nu mai are sĕ le dea funcții. Cu alte cuvinte, e vorba de o căpĕtuială patriotică cu prețulŭ sudórei Nemaghiarilorŭ, întocmai ca și adī în Ungaria actuală.

Ce privesce religiunea »cultivatulŭ« clerŭ maghiarŭ se va sili sĕ'i unéscă pe toțī în credință. Până una alta însĕ, până ce poporulŭ s'ar mai cultiva, d. Szekrényessy stăruesce pentru absolutismŭ, și acelora, carī dicŭ că voivodii guvernândŭ absolutisticŭ ușorŭ s'ar rescula contra constituției, le rĕspunde: »Sĕ contribuimŭ la înavuțirea Ungariei, la maghiarisarea tuturorŭ elementelorŭ strĕine, și așa fórte ușorŭ va suporta țéra nóstră chiar și absolutismulŭ.«

Autorulŭ încheiă printr'o încuragiare fanatică și șovinistică îndemnândŭ la ocupare și maghiarisare.

(Va urmă.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Decemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	100 05
Rentă de hârtiă 5%	92.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 80
Bonurĭ rurale ungare	103 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 00
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.00
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 50
Bonurĭ rurale transilvane	103 50
Bonurĭ croato-slavone	103.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 60
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.20
Renta de hărtiă austriacă	82 15
Renta de arg. austr.	83 55
Renta de aurŭ austr.	110.25
Losurile din 1860	139 25
Acţiunile băncei austro-ungare	870 —
Act. băncei de creditŭ ung.	302.95
Act. băncei de creditŭ austr.	297 75
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	9 90
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 14 Decemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	87	88
Renta rom. amort. (5%)	91	92
» convert. (6%)	83½	84½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	29	31
Credit fonc. rural (7%)	102	104
» „ „ (5%)	86½	87½
» » urban (7%)	97	98
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	80	81
Banca naţională a României	1140	1160
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	17.	18½
Banenote austriace contra aurŭ.	2.00	2.04

Publicaţiunea gremiului farmaciştilorŭ din Braşovŭ.

Conformŭ conclusului gremialŭ din 12 Decemvre a. c., tóte farmaciile din Braşovŭ cu începere dela 1 Ianuariu 1886 se vorŭ închide în lunile din érnă, adecă dela 1 Noemvre până la ultima Martie ale fiecărui anŭ, **séra la 9 óre**. Pentru lunile dela 1 Aprile până la ultima Octomvre sĕ mănţine ora de închidere, ca mai 'nainte adecă **10 óre séra**. Se înţelege de sine, că la casurĭ de trebuinţă stau tóte farmaciile şi după ora de închidere în fiecare momentŭ la disposiţia On. publicŭ.

Braşovŭ în Decemvre 1885.

Gremiulŭ farmacistilorŭ din Braşovŭ

prin Carolŭ Schuster.
preşedinte.

3—3

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9 45	—
Copsa micĕ	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu	5.56	5 58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.0[illegible]
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10 31	12 59	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.4	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	.
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.35	6.24	—
Cluşiu	—	10.0	5.05	6.43	—
	12.05	10.16	—	7 03	—
Apahida	12 31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.07	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa micĕ	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5 3	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6 32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.4

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9 25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7 40	2 54	7.24
Aradŭ	7.50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6 49	9 33	5 28
Baniţa	7 27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4
Pui	8.50	11 37	7.35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.